

ZAPISNIK 3. seje STROKOVNEGA SVETA ZDUS

(mandatno obdobje 2019 - 2023),

dne 20. 5. 2020 ob 10.00 uri na Gospodarskem razstavišču

Prisotni člani (9/17): Primož Hainz, mag. Milan Krajnc, Milan Osterc, Vera Pečnik, Jožica Puhar, Janez Sušnik, Branko Suhadolnik, Danilo Škerbinek in Rožca Šonc.
Prisotna vabljena: Črt Kanoni in Boris J. Bregant.

Opravičili so se člani: Tomaž Banovec, Jožko Čuk, Andrej Gerenčer, Anka Tominšek in Alojz Vitežnik.

Odsotna člana: dr. Janko Čakš in mag. Martin Toth.

Sejo je vodil predsednik sveta mag. Milan Krajnc po dopolnjenem dnevnem redu:

1. Potrditev zapisnika 2. seje in sprejem poročila o izvršitvi sklepov (mag. Milan Krajnc)
2. Pobuda za zakonsko ureditev in organizacijo negovalnih domov (Janez Sušnik, Boris J. Bregant)
  - a) Dodatno gradivo: Zapisnik 3. seje Komisije za zdravstveno in socialno varstvo, ki je o pobudi razpravljala 12. 5. 2020
3. Predlogi ZDUS za Resolucijo nacionalnega programa socialnega varstva 2021-2027 (Jožica Puhar, Vera Pečnik)
4. Informacija o razgovor z EU poslanko Ireno Jovevo in Varuhom človekovih pravic (Janez Sušnik, Jožica Puhar)
5. Informacija o aktivnostih na področju mednarodnega sodelovanja (Jožica Puhar)
6. Razno:
  - Epidemija koronavirusa razgalila vrzeli digitalizacije Slovenije v segmentu e-veščin, e-storitev in e-vsebin (Milan Osterc)

Na predlog predsednika je bil soglasno sprejet

Sklep št. 1: Dnevni red 3. redne seje se potrdi.

Ad. 1

K poročilu o izvršitvi sklepa št. 8, po katerem se je skupino s Tomažem Banovcem, Danilom Škerbinkom zadalžilo, da na Statističnem uradu RS odprejo problematiko pomanjkanja podatkov in težave pri pridobivanju statistično urejanih rezultatov za starejše od 65 let, je Danilo Škerbinek, v imenu odsotnega Tomaža Banovca poročal, da so v mesecu pred začetkom epidemije stekli pogovori, a do obiska potem ni prišlo. K sklepu št. 10 je v zvezi z Nacionalnim energetske in podnebne načrta dejal, da je ZDUS prispeval pripombe in da je Slovenija v začetku leta poslala osnutek energetske-podnebnega načrta v Bruselj. Ali so bile pripombe ZDUS v njem upošteevane, ni znano, bo pa ta poslani osnutek potrebno obravnavati.

STROKOVNI SVET

Jožica Puhar je predlagala, da se v bodoče k izvršitvi sklepov priloži gradivo oz. pripombe, ki jih je ZDUS prispeval.

Mag. Milan Krajnc je dejal, da je v sklepu št. 10 tudi predlog, da se pri Strokovnem svetu imenuje posebna delovna skupina, ki bi identificirala in spremljala področja in razvojne politike, ki jih določa NEPN in z njim povezanimi področji (prostor, okolje, socialna politika ipd.). Po Statutu ZDUS in Poslovniku o delu sveta le-ta ne ustanavlja skupin, pač pa lahko predsedniku ZDUS predlaga. Janez Sušnik se je odzval, da je ZDUS imenoval 4-članski Strokovni tim za razvoj (Stimraz), ki lahko to spremlja in ni potrebe po imenovanju novih skupin.

Na predlog Janeza Sušnika je bil soglasno sprejet

Sklep št. 2: Za realizacijo sklepa št. 10 iz 2. redne seje po katerem se: ustanovi delovna skupina ZDUS, ki identificira in spremlja področja in razvojne politike, ki jih določa NEPN in z njim povezanimi področji (prostor, okolje, socialna politika ipd.), po kriteriju vpliva na prihodnje življenje in status starejših ter njihovih možnih aktivnostih na tem področju do leta 2030, se zadalži Strokovni tim za razvoj pri ZDUS.

Na predlog predsednika je bil soglasno sprejet

Sklep št. 3: Zapisnik 2. redne seje in poročilo o izvršitvi sklepov se potrdita.

Ad. 2

Janez Sušnik je uvodoma pojasnil, kako je ZDUS pristopil k opredelitvi za prioriteta vsebinska področja, ki so gmotni položaj, sociala, zdravstvo, bivalni standard in humanitarni program Starejši za starejše. Bivalni standard je nekoč bil bolj v ospredju, saj je na ZDUS delovala Svetovalnica za izboljšanje bivanja starejših, a se ni posegalo v domove starejših. Tudi za Dneve medgeneracijskega sožitja 2020 je bilo načrtovano, da je osrednja tema stanovanjska problematika, saj smo iz ugotovitev Računskega sodišča izvedeli, da je institucionalno varstvo starejših v zadnjih desetih letih sistematsko popolnoma zapostavljeno, starejši v domovih nimajo primerne oskrbe in nege. ZDUS mora skrbeti za starejše, tudi za tiste, ki bivajo v domovih, čeprav so v institucionalni oskrbi. Z epidemijo koronavirusa se je pokazala nepripravljenost nekaterih domov za obvladovanje situacije. S tem se je alarmiral tudi ZDUS, ki ne more dovoliti, da so ljudje v domovih prepuščeni sami sebi. Pristojnima ministrstvom in Vladi moramo predlagati dolgoročne ukrepe. Opozarjati moramo tiste, ki vodijo domove, da morajo na preventivnem področju imeti več pozornosti in posluha za dostojno oskrbo.

Janez Sušnik je hvaležen Borisu Bregantu, ki je s sodelavci pripravil prvi del pobude za ureditev in organizacijo negovalnih domov, v pripravi pa je tudi drugi, finančni del. Čas je za povečanje sredstev, za Zakon o dolgotrajni oskrbi in zavarovanju za

STROKOVNI SVET

dolgotrajno oskrbo in za večji nadzor nad skrbjo za starejše. Ko bo pripravljeno končno gradivo, sledijo razgovori na pristojnih ministrstvih in sporočilo za javnost.

Boris Janez Bregant je povzel ozadje za pripravo pobude in pojasnil izhodišča. Tudi človek v zadnji letih življenja ima pravico do pogojev, kakršni so v danem okolju najboljši možni. O tem govorita Zakon o socialnem varstvu in Zakon o zdravstvenem varstvu. Ko se je pojavil koronavirus, smo vsak dan spremljali nemogoče pogoje dela in življenja v domovih za starejše. Nekje je kratek stik, ki se kaže kljub temu, da se trudimo in poskušamo čim dlje ljudi zadržati v njegovem bivalnem okolju, zdravega, vključenega v družbo, tiste s težavami pa podpreti z ustrežno nego na domu. Podatki pa kažejo, da obstajajo razlogi, da veliko starejših išče rešitev v domu. Trenutna situacija je, da so vse sobe v domovih zasedene, novih stanovalcev se ne sprejema. V domovih je 21.039 mest, prošenj pa 55.384, torej še enkrat toliko, kot je kapacitet. /To število je tako veliko tudi zaradi tega, ker so se ljudje prijavljali v več domovih, glede na to, kje bo prej prosto mesto.ocene dejanskega števila tistih, ki čakajo, so nekaj preko 11.000. / Težavi pomanjkanja kapacitet pa se pridružuje dejstvo, da je bilo pred desetletjem v domovih 20% stanovalcev z resnimi zdravstvenimi težavami, danes pa je v nekaterih domovih takšnih tudi do 80% stanovalcev.

Zakon o socialnem varstvu govori, da imamo vsi pravico do socialnega varstva. Slednje je v domovih zelo dobro organizirano, s sposobnimi ljudmi. Drugi del Zakona o zdravstvenem varstvu, ki prav tako zagotavlja zdravstveno varstvo za vse, kaže, da je to zdravstveno varstvo v zdravstvenih ustanovah in bolnišnicah dobro organizirano in s kakovostnimi storitvami. Zdravstvene ustanove imajo negovalne oddelke, ampak ti imajo zgolj nekaj postelj, pri čemer je lahko, po normativih s področja zdravstva, pacient v takšni negi do 30 dni. Zato socialne delavke bolnišnic iščejo načine, kako ljudi po izteku teh 30 dneh negovati, zdravstvenim normativom primerno. Rešitev iščejo tudi v domovih za starejše, ki pa nimajo enakih normativov zdravstvene nege kot bolnišnice, temveč so to normativi socialnega nege. Pridemo do razmerja, da so v bolnišnicah 2 zdravstvena delavca na 1 bolnika, v domovih pa 1 delavec na 2 stanovalca. Popolnoma razumljivo je, da so zato delavci v domovih pregoreli.

Boris Bregant je povzel, da je bila to osnova za iskanje primerov dobrih praks v tujini (Avstrija, Nemčija). Kaj je pri njih drugače? Ločijo negovalni dom in dom za starostnike. Slednji naj bi bil kot hotel za starejše, s prijetnim okoljem za preživljanje zadnjega obdobja življenja, z možnostjo za športno in umsko rekreacijo, druženjem. Organizacijsko so bolj pokriti, tu so varovanci, ki nimajo potreb kot tisti v negovalnem domu. Pred desetletjem so sprejeli zakon, da se ločijo negovalni domovi, kjer veljajo normativi kot v negovalnih bolnišnicah.

Predlaga, da v Sloveniji bodisi ločimo dve vrsti domov, kot po vzoru na Avstrijo, bodisi v domovih odpremo negovalne oddelke. Negovalni del bi zahteval normative, ki veljajo za zdravstveno nego in pristojnost ministrstva za zdravje. Slednje bo

STROKOVNI SVET

zahtevalo dodatna sredstva in nove finančne vire, kar se lahko uredi z Zakonom o dolgotrajni oskrbi in zavarovanju za dolgotrajno oskrbo.

Jožica Puhar je dodala, da so uskladili vse prispеле pripombe. Končni izdelek, ki bo nastal na osnovi razprav vseh organov ZDUS, se bo predstavil odločevalcem. Komisija za zdravstveno in socialno varstvo je to gradivo že obravnavala in ugotovila, da bo potrebno še systemske stvari utemeljiti. Mag. Martin Toth in mag. Rosvita Svenšek sta nekaj že pripravila, razprava je bila tudi še na Stimraz-u, zato se zahvaljuje vsem, ki so sodelovali s pripombami.

Vera Pečnik je poudarila, da ko govorimo o Zakonu o dolgotrajni oskrbi je potrebno govoriti tudi o zavarovanju za dolgotrajno oskrbo.

Mag. Milan Krajnc je mnenja, da je potrebno problematiko bolj konkretizirati. Iz gradiva je ugotovil, da so ponujene različne možne oblike ureditve, nekaj po vzoru tujine, nekaj po lastni presoji. Iz zapisnika Komisije za zdravstveno in socialno varstvo sledi zadolžitev za pripravo systemske zakonske rešitve na področju socialnega varstva, mag. Martin Toth pa je zadolžen, da pripravi to na področju zdravstva. Mag. Martin Toth je pripravil gradivo, ki je vsebinsko osredotočeno na področje dolgotrajne oskrbe. Gradivo *Pobuda za zakonsko ureditev in organizacijo dejavnosti dolgotrajne oskrbe in negovalnih zmogljivosti v Sloveniji* so člani prejeli na seji in je kot priloga št. 1 sestavni del zapisnika. Po mnenju mag. Krajncja je vsaka razprava v tej smeri preveč splošna. Kaj bo v sistemu dolgotrajne oskrbe je trenutno neznanka. Stališča ZDUS o sistemu dolgotrajne oskrbe so izdelana.

Potreben je takojšen, bolj aplikativen odziv na trenutno situacijo v domovih. Človek je psihosocialno bitje, ki se ga mora obravnavati kot celoto. V domovih imamo oblikovan kompleksen socialni model obravnave starejših oseb, bolnišnice pa imajo medicinski model obravnave. Dom nadomešča funkcijo družine in funkcijo lastnega doma in tudi opravlja zdravstveno dejavnost po zdravstvenih predpisih. V slovenskih domovih je po zadnjih podatkih 2018 preko 78% stanovalcev, ki potrebujejo najbolj zahtevno zdravstveno nego. Zavarovalnica slednje plačuje in nadzira realizacijo.

Če razvijamo idejo v smeri negovalnih domov ali institucij je to dolgoročna naloga, ki je vezana na Zakon o dolgotrajni oskrbi, ki pa tudi ne bo rešil vseh težav, pač pa bo prinesel nove. Vendar v tem trenutku imamo ugotovitve Računskega sodišče, ki zahteva več kadra v domovih in večjo skrb za institucionalno varstvo. Varuh človekovih pravic tudi opozarja na kadrovsko podhranjenost v domovih. Čas je, da se nekaj zgodi v trenutku te krize. Slovenija je imela preko 80% umrlih za koronavirusom v domovih. Te ljudi je bolezen pričakala na posteljah, okužbo so jim prinesli drugi. Ljudje v domovih so tako rekoč odpisani, zato je za te ljudi v tem trenutku potrebno nekaj narediti, saj je drugi val epidemije pred vrati.

Mag. Milan Krajnc je pripravil ukrepe, ki so izvedljivi takoj. Pravne podlage, ki urejajo delovanje domov za starejše v smislu obravnave zahtevnih starejših ljudi so: 16. člen Zakona o socialnem varstvu po katerem domovi med drugim nudijo

STROKOVNI SVET

tudi zdravstveno varstvo; po Pravilniku o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev domovi nudijo obseg osnovne oskrbe, socialno oskrbo in zdravstveno varstvo po predpisih s področja zdravstvenega varstva. Pravne podlage za izvajanje zdravstvene dejavnosti (zdravstvene nege in rehabilitacije) so podane v zakonodaji, ki je ustanovila domove v Sloveniji. Zakon o zdravstveni dejavnosti govori, da zdravstveno nego in zdravstveno rehabilitacijo, kot del osnove zdravstvene dejavnosti, lahko za svoje oskrbovance opravljajo tudi domovi za starejše. Torej, imamo ustrezne pravne podlage. Sedaj je rešitev, da ZDUS apelirana na pristojna ministrstva za delo in za zdravje, da se aktivira obstoječa zakonodaja, upošteva ugotovitve Računskega sodišča, opozorila Varuha in socialne inšpekcije, in da pri zavarovalnicah in partnerjih, ki se dogovarjajo o obsegu in financiranju zdravstvenih storitev dosežejo, da se normativni ustrezno uredijo in da se domovom priznajo pogoji enako kot veljajo za negovalne oddelke pri bolnišnicah. Za zavarovalnico domovi niso zdravstveni izvajalci in tu je srž problema. Predlagano rešitev, ki je hitro izvedljiva, podpira tudi Skupnost socialnih zavodov Slovenije.

Boris Bregant je dejal, da težavo vidi v tem, da v kolikor domove ohranimo kot so, ne bomo dosegli zdravstvenih normativov. Zato je potrebno razmišljati o ločenem negovalnem delu. Nujno potrebno bo narediti nekaj novih tisoč postelj, bodisi kot negovalne bodisi kot hotelske. Borimo se za organizirano obliko negovalnega doma.

Vera Pečnik je izpostavila, da je potrebno tudi v smislu kadrovske podhranjenosti v domovih zahtevati nujne spremembe. Primož Hainz je dejal, da bi do te situacije v domovih prišli slej kot prej, ne glede na epidemijo. Živimo dlje in posledično je zdravstvenih težav vedno več. Številni kadri so odšli iz domov, ker so se odločili za celodnevno varstvo invalidov. Ne glede na vse težave, ponekod domovi dobro delujejo. Meni, da bi morali imeti vsaj 3 vrste domov, saj dementne osebe zahtevajo posebno obravnavo.

Janez Sušnik je pojasnil, da ZDUS s programom Starejši za starejše skrbi, da starejši, ob pomoči prostovoljcev, čim dlje ostanejo doma, v svojem okolju. Druge faze bivanja za starejše so bivanje v domu, negovalni dom in skrajni primer bolnišnica, iz katere se po zaključenem zdravljenju vrne v prvotno obliko bivanja. Strinja se, da je demenca poseben problem. Naloga ZDUS je, da pristojnima ministrstvoma predlaga ukrepe in rešitve.

Rožca Šonc je dejala, da je oskrba bolnih starejših tema, ki se ji ne moremo izogniti. Spomnila je, da se je ZDUS v preteklosti precej ukvarjal z dolgotrajno oskrbo starejših, v letih 2014-2015 je bil aktiven pri tem, da se ustanovijo negovalne bolnišnice, v Sežani se je celo odprla, v Ljubljani pa je nastal oddelek. Ena hitrih rešitev bi bila, da se doseže, da se proste kapacitete v bolnišnicah namenijo za zdravljenje tistih, ki so v domovih in potrebujejo zdravstveno oskrbo. V času koronavirusa so bili domovi tehnično, kadrovsko in prostorsko povsem neopremljeni in nepripravljeni, v bolnišnicah pa smo imeli proste kapacitete. To bi bilo potrebno javno obsoditi. Ideja in pobude so dobre, ampak pot do njih je dolga, zato je potrebno poskrbeti, da se čim prej zgradijo novi domovi za starejše, da se

STROKOVNI SVET

zdravstvena oskrba v domovih enako obravnava kot v negovalnih bolnišnicah, kasneje se lahko približujejo idejam, ki veljajo v tujini.

Rožca Šonc je še seznanila z delovanjem programa Starejši za starejše v času epidemije. Prostovoljci so opravili 17 tisoč telefonskih pogovorov, poslali 5.000 sms sporočil, organizirali viber skupine in zoom video srečanja, kjer je to bilo mogoče, razdelili 16 tisoč mask uporabnikom, prostovoljcem in občanom. Meni, da so v času korona krize naredili več kot marsikdo drug. Pridružuje se pogledom mag. Krajnc in meni, da je potrebno vztrajati na izgradnji dodatnih kapacitet, sprejemu Zakona o dolgotrajni oskrbi in zavarovanju za dolgotrajno oskrbo, vzporedno pa lahko gradimo nove oblike skrbi za starejše. Že sedaj je kadrovska podhranjenost velika, dosegljivost in dostopnost do obstoječih domov ni velika, kako bo z novimi oblikami? Bo to lahko imel vsak kraj, ali bo na voljo le določeno število posteljnih kapacitet?

Jožica Puhar je povzela, da se kažeta dva pogleda: kratkoročno želimo preprečiti novo katastrofo, dolgoročno pa vpeljati nove oblike. Zato predlaga, da se končno gradivo pripravi v dveh delih. Prvi del naj bodo kratkoročne zahteve na osnovi obstoječe zakonodaje, v drugem delu pa vztrajamo na Zakonu o dolgotrajni oskrbi in zavarovanju za dolgotrajno oskrbo. Jožica Puhar je predlagala, da se uporabi pripravljen material in dopolni v skladu z razpravo. Končni predlog naj pripravi manjša skupina.

Danilo Škerbinek se je strinjal, da nujno potrebujemo konkreten predlog. Na seji Stimraz je tudi opozoril, da je potrebno povzeti vse nepravilnosti, ki so se dogajale in to vgraditi v predlog. Selekcija ljudi, ki se je dogajala, je nedopustna. V domovih za starejše se stvar še ni uredila, zadeve imajo še poseben status. Podpira dvofazni pristop do problematike in meni, da gre za zahteven konceptualni predlog, ki bo od ZDUS zahteval tesno sodelovanje s pristojnima ministrstvom. Dodal je še, da upokojenci pričakujejo, da se bo ZDUS javno oglasil na to temo.

Mag. Milan Krajnc se je strinjal s predlogom Jožice Puhar o pripravi končnega predloga v ožji skupini in predlagal, da se k delu povabi še Skupnost socialnih zavodov Slovenije, saj poznajo logiko razmišljanja ministrstva. Janez Sušnik se je obvezal, da bo obvestil UO ZDUS o ustanovitvi skupine in njeni zadolžitvi. Jožica Puhar je prosila, da se pri pripravi gradiv **enotno uporablja izraz starejše osebe** in ne starostnik.

Na predlog Jožice Puhar, Janeza Sušnika in predsednika je bil soglasno sprejet **Sklep št. 4: Za pripravo gradiva s kratkoročnimi, hitrimi in srednjeročnimi predlogi za ureditev obravnave starejših, ki potrebujejo zahtevnejšo nego, se nemudoma skliče ekspertna skupina s člani mag. Milan Krajnc (predsedujoči), Boris J. Bregant, Jožica Puhar, Rožca Šonc, mag. Martin Toth in mag. Rosvita Svenšek. Predsedujoči po potrebi povabi zunanje strokovnjake iz Skupnosti socialnih zavodov Slovenije.**

Ad. 3

Vera Pečnik je pojasnila ozadje priprav predlogov. Nadaljevala je Jožica Puhar, ki je dejala, da je kot članica Sveta Vlade RS za aktivno staranje in medgeneracijsko sodelovanje prejela iniciativo, da se ZDUS odzove s predlogi. Od MDDSZ smo prejeli povratno informacijo, da sta se odzvali Skupnost občin Slovenije in Ministrstvo za zdravje, ki je podalo pripombe, kaj je narobe v poročilu o izvajanju pretekle resolucije, tako da je ZDUS edini prispeval predloge. Trenutno še ni informacije, kdaj se bo delo na resoluciji nadaljevalo, a kjer je ZDUS vključen v nacionalno koordinacijsko skupino za spremljanje ReNPSV, bomo sproti obveščeni.

Mag. Milan Kranjc je seznanil člane, da mu je Tomaž Banovec sporočil, da bo poslal zaključke s seje Stimraz-a, povezanih tudi s Strategijo varnega staranja, a jih do seje ni prejel.

Na predlog predsednika je bil soglasno sprejet

Sklep št. 5: Strokovni svet sprejema vsebinske predloge ZDUS za umestitev v Resolucijo nacionalnega programa socialnega varstva 2021-2027.

Ad. 4

Jožica Puhar je seznanila, da je srečanje z Ireno Jovevo potekalo na pobudo evropske poslanke, z namenom, da pojasni, kako se je iztekla zgodba z ustanovitvijo medskupine o demografskih spremembah in o solidarnosti med generacijami v novem mandatu Evropskega parlamenta. Do ustanovitve ni prišlo, zaradi nezadostne podpore in ker je Evropska ljudska stranka vložil svoj predlog za organizacijo medskupine, ki je vsebinsko nekoliko drugačna. Srečanje je ZDUS izkoristil za razpravo o možnostih pridobivanja evropskih projektov.

Janez Sušnik je dodal, da se je ZDUS že prej sestel z drugimi evropskimi poslanci, nekaj jih še mora opraviti. Namen je bil, da jih zainteresiramo za podporo ZDUS in sodelovanje pri temah, ključnih za starejše. Janez Sušnik ugotavlja, da z evropskimi poslanci ne moremo doseči enotnosti, zaradi njihovih različnih pogledov, a vseeno nadaljujemo z aktivnostmi.

Jožica Puhar je seznanila o poteku sestanka z Varuhom človekovih pravic. Varuh se je pripravil angažirati in sodelovati pri oblikovanju skupnih stališča. Izkazali so posluš in željo po sodelovanju.

Na predlog predsednika in Jožice Puhar je bil soglasno sprejet

Sklep št. 6: Strokovni svet se je seznanil z informacijami iz razgovora vodstva ZDUS z EU poslanko Ireno Jovevo in Varuhom človekovih pravic z dne 24. 2. 2020.

Ad. 5

Jožica Puhar je pojasnila, da se delo na mednarodnih aktivnostih ni ustavilo s koronavirusom, dobilo je le drugačno, virtualno obliko. Na kratko je povzela informacije in pozvala člane, da se podrobneje seznanijo z gradivom, ki ga je pripravila. Člane je povprašala po mnenju, če je poročilo ustrezno za seznanitev članov UO ZDUS in predlagala, da se v primerni obliki objavi tudi v ZDUS Plus.

Mag. Milan Krajnc ocenjuje, da je ZDUS na mednarodni ravni močno zastopan. Podpira predlog Jožice Puhar, da se UO ZDUS seznanijo z opravljenimi aktivnostmi in da se slednje objavi. Pričakuje pa tudi, da bo na ravni teh evropskih organizacij izvedena raziskava o pojavu smrtnosti za Covid-19 med stanovalci domov. Jožica Puhar je obljubila, da bo pobudo prenesla AGE-u. Seznanila je še, da je bila s strani generalnega sekretarja AGE objavljena v delovno skupino za pripravo Strategije razvoja AGE 2022-2027.

Na predlog Jožice Puhar je bil soglasno sprejet

Sklep št. 7: Poročilo Jožice Puhar o aktivnostih na področju mednarodnega sodelovanja se sprejme in posreduje za prihodnjo sejo UO ZDUS. Pripravi se prilagojena informacija za objavo v junjski reviji ZDUS Plus.

Ad. 6

Milan Osterc je podal kratko informacijo in izpostavil, da se je za starejše osebe v času epidemije in z odsotnostjo fizične osebne komunikacije razkrila pomembnost poznavanja in obvladovanja IKT storitev, tudi za komuniciranje. Nadalje je povzel obvestilo Mreže nevladnih organizacij za vključujočo informacijsko družbo NVO VID, v katero je ZDUS vključena, in s katerim se poziva vlado, da podpre prizadevanja za dostopne informacijsko-komunikacijske tehnologije in javne digitalne servise za vse ranljive skupine ter sprejme ukrepe za spodbujanje neformalnega učenja e-veščin med prebivalci Slovenije. Milan Osterc se sprašuje, ali smo kot ZDUS storili dovolj na področju izobraževanja starejših in digitalizacije?

Danilo Škerbinek je prosil, da se v bodoče gradiva za sejo v glavi dokumenta označijo s točkami po dnevnem redu.

Primož Hainz je opozoril in predlagal, da bi moral ZDUS v duhu medgeneracijske solidarnosti podpreti iniciative, da se vsi otroci čim prej vrnejo k pouku. Tisti, ki sedaj niso pri pouku, pol leta ne bodo v šoli, kar je predolgo obdobje in iz vseh znanih psihosocialnih razlogov nesprejemljivo, saj bo to otrokom pustilo posledice.

STROKOVNI SVET

V zaključku je Milan Oster vprašal, ali je ZDUS vključen v aktivnosti za ustanovitev Urada za demografska vprašanja. Janez Sušnik je dejal, da zaenkrat ne, a se bo ZDUS angažiral s predlogom pri stranki DeSUS.

Dodal je še, da je pripravljen načrt aktivnosti in izhodišča za nadaljnje delovanje ZDUS v letu 2020 in za razgovore z odločevalci, ki so kot priloga št. 2 sestavni del zapisnika.

Mag. Milan Krajnc je v zaključku podal predlog za dnevni red prihodnje seje, ki bo predvidoma junija.

Na predlog Milana Osterca in predsednika je bil soglasno sprejet

Sklep št. 8: Strokovni svet podpira prizadevanja Mreže nevladnih organizacij za vključujočo informacijsko družbo NVO-VID in se pridružuje k pozivu Vladi Republike Slovenije, da v nacionalne strategije in politike digitalizacije države vključi naslednje, finančno podprte, ukrepe:

- a. Krepitev neformalnega digitalnega in medijskega opismenjevanja ter odgovorno uporabo tehnologij tudi med starejšimi prebivalci Slovenije.
- b. Razvoj prosto dostopnih, odprtokodnih in različnim družbenim skupinam prilagojenih digitalnih storitev za prijaznejše življenje v obdobjih fizične distance.
- c. Celostna informatizacija in digitalizacija storitev javnega sektorja tudi za poslovanje s starejšimi prebivalci.
- d. Okrepljeno strateško načrtovanje z doslednim upoštevanjem standardov participativne demokracije, ki bo izboljšalo skladnost in izvedljivost strateških dokumentov države Slovenije na področju digitalizacije.
- e. Dosledna uporaba uradnih (Eurostat SURS) statističnih podatkov za to področje (glej gradivo za sejo Stimraza).

Na predlog Primoža Hainza je bil soglasno sprejet

Sklep št. 9: Strokovni svet v duhu medgeneracijske solidarnosti podpira vse javne pozive k vrnitvi vseh otrok v šole in k čim prejšnji normalizaciji življenja.

Na predlog Milana Osterca in Jožice Puhar je bil soglasno sprejet

Sklep št. 10: Strokovni svet predlaga vodstvu ZDUS, da pregleda do sedaj že izdelana vsebinska izhodišča ZDUS za prej t.i. Urad za starejše in ga, posodobljenega, kot predlog za ustanovitev in delo Urada za demografska vprašanja pošlje stranki DeSUS.

Na predlog Janeza Sušnika je bil soglasno sprejet

Sklep št. 11: Članom se z zapisnikom seje pošlje tudi dokument Izhodišča za nadaljnje delovanje ZDUS v letu 2020 in za razgovore z odločevalci.

Na predlog predsednika je bil soglasno sprejet

Sklep št. 12: Za dnevni red 4. seje se predlaga naslednji dnevni red:

- Vsebina dela Urada za demografska vprašanja

STROKOVNI SVET

- Predstavitev programa Starejši za starejše
- Obravnava poročil o delu 2019 predstavnikov ZDUS, imenovanih v državne organe in delovna telesa
- Realizacija nalog povezanih z zakonsko ureditvijo nege in rehabilitacije v domovih za starejše.

Seja Strokovnega sveta se je zaključila ob 12.40.

Priloga št. 1: Pobuda za zakonsko ureditev in organizacijo dejavnosti dolgotrajne oskrbe in negovalnih zmogljivosti v Sloveniji (mag. Martin Toth)

Priloga št. 2: Izhodišča za nadaljnje delovanje ZDUS v letu 2020 in za razgovore z odločevalci

Zapisala: Dijana Lukić
Izvršna vodja projektov in prireditev ZDUS

mag. Milan Krajnc
predsednik Strokovnega sveta

V Ljubljani, 21. 5. 2020